

רע"פ 3034/14 - רמזי אבו אנטילה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 3034/14

כבוד השופט ס' ג'ובראן

לפני:

רמזי אבו אנטילה

ה המבקש:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבת:

בקשה רשות ערעור על פסק דין של בית המשפט המחויז מרכז-lod מיום 27.4.2014 בעפ"ת
36012-12-13 שנינתן על ידי כבוד השופט ש' בן
שלמה

עו"ד עלא קישאי

בשם המבקש:

החלטה

בקשה למתן רשות ערעור על פסק דין של בית המשפט המחויז מרכז-lod (השופט ש' בן שלמה) בעפ"ת
36012-12-13 מיום 27.4.2014, במסגרתו נדחה ערעורו של המבקש על הכרעת דין וגזר דין של בית משפט השלום
لتעבורה בפתח תקווה (השופט א' אנושי) בת"ד 10-11-5927 מיום 15.7.2013 ומיום 26.11.2013.

רקע והליכים

1. נגד המבקש הוגש לבית משפט השלום לפתיחת תקווה כתוב אישום בו הואשם בעבירות נהיגה
בפסילה, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: פקודת התעבורה); נהיגה ללא ביטוח תקף, לפי סעיף
2(א) לפקודת ביטוח הרכב מנوعי [נוסח חדש], התש"ל-1970; סטייה מנטייב נסיעה, לפי תקנה 40 לתקנות התעבורה,

עמוד 1

התשכ"א-1961 (להלן: "תקנות התעבורה"); גרים נזק, לפי תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה; נהגה רשלנית, לפי סעיף 62(2) בצוות סעיף 38(2) לפקודת התעבורה; נהגה בשירות, לפי סעיף 62(3) בצוות סעיף 39(א) לפקודת התעבורה; עזיבת מקום התאונה, לפי תקנה 144(א)(1) לתקנות התעבורה בצוות סעיף 38(2) לפקודת התעבורה; אי מסירת פרטיהם, לפי תקנה 144(א)(3) לתקנות התעבורה בצוות סעיף 38(2) לפקודת התעבורה; ואי הגשת עזרה, לפי תקנה 144(א)(2) לתקנות התעבורה בצוות סעיף 38(2) לפקודת התעבורה. מעובדות כתוב האישום עולה כי המבוקש נהג ברכב בידונו כי הוא פסול לנוהga בעקבות עונש פסילה שהושת עליו בבית משפט השלום לתעבורה בתל אביב, ללא ביטוח תקף, סטה עם רכבו שמאלה, והתנגש עם רכב פרטי (להלן: "רכב הנפגע") שנכנס בנתיב המקביל. כתוצאה מההتانשות, הרכב הנפגע סטה והתנגש במעקה בטיחות, וה מבוקש סטה עם רכבו והתרדר לתעלה מצד הכביש, שני כל הרכב ניזוק וה מבוקש וה נהג ברכב הנפגע נחללו. לאחר התאונה המבוקש נמלט מרכבו ללא שמסר פרטיים, הגיע עזרה או הודיע למשטרת על התאונה, וזאת עד שהסתמכו. בבדיקה דם שנערכה לו נמצא שכמות האלכוהול בدمו הייתה 212 מ"ג אלכוהול לכל 100 מ"ג דם.

2. בישיבת הקראת האישום טען המבוקש כי לא נהג ברכב וניהל הוכחות אך בסיכוןים בא כוחו טען כי "אני מודה בקרורת התאונה ושהיה שיכור ופסול. אך איןנו מודים בעצם הנהגה". במתכונת, גרסת המבוקש בבית משפט השלום לתעבורה הייתה כי לא היה הנהג ברכב, ואדם אחר אשר לו רישיון בתקוף נהג בו, אך הוא אינו יודע את פרטיו של אותו אדם. ביום 15.7.2013 ניתנה הכרעת הדין של בית משפט השלום לתעבורה. נקבע שרכבו של המבוקש, שאין ספק שנמצא בבעלותו, היה זה שאחראי לגרימת התאונה. כן נקבע כי ברכב היו שניים בעת התאונה, שניהם נמלטו ממוקם התאונה, וכי הטלפון הנייד של המבוקש נמצא מתחת לכיס הנהג וכן שה מבוקש לא מסר את פרטיו של הנהג הLEGAL, למורת שטען שיעשה כן. עם זאת, בית משפט השלום לתעבורה קבע שעיאן באלה כדי להוסיף את חזקת הבעלות הקבועה בסעיף 27 בפקודת התעבורה, הקבועה שאם נעשתה עבירה תנועה, ובעל הרכב לא הוכיח מי נהג ברכב, למי נמסר החזקה ברכב או כי הרכב נלקח מבלי ידיעתו או הסכמתו, יש לראות אותו כמו שנהג ברכב בשעת ביצוע העבירה. בית משפט השלום קבע שה מבוקש לא הצליח לסתור את חזקת הבעלות לפני המבחןים ה-*קיימים* בפסקה; הוא בעל הרכב והוא לא הצליח באופן פוזיטיבי לנדרש כי אחר נהג ברכב, ולכן יש מקום להרשיעו בעבירות המיחסות לו. בית המשפט התייחס גם לטענות המבוקש כי המשיבה לא צינה את חזקת הבעלות בכתב האישום והנושא עליה לאחר סיום פרשת התביעה, וקבע שלא היה בכך כדי לפגוע בהגנתו, לנוכח סעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, ואפשרותו להביא הוכחות לכך שהיא נהג אחר כתענתו. לפיקר הרשיע בית משפט השלום לתעבורה את המבוקש בעבירות שייחסו לו.

3. בגזר הדין מיום 26.11.2013, לאחר ששמע את טיעוני הצדדים לעונש, קבע בית משפט השלום כי מתחם עונש חולם לכל העבירות יחד נع בין שישה ל-18 חודשים מאסר בפועל, פסילה בפועל הנעה בין שנתיים לארבע שנים וכן מאסר על תנאי, פסילה על תנאי וקנס. בשלב קביעת העונש בתוך מתחם העונש ההולם, ציין בית המשפט את עברו התעבורי והפלילי המכבד של המבוקש, אך גם את נסיבותיו האישיות הקשות. לבסוף השית בית המשפט השלום לתעבורה על המבוקש שישה חודשים מאסר בפועל, הפועל עונש.getMonth מאסר על תנאי שהושת על המבוקש בתיק אחר באורך שישה חודשים מאסר בפועל, במצטבר, רק שירצה 12 חודשים מאסר; 12 חודשים מאסר על תנאי; פסילת רישון בפועל מיום גזר הדין, אך מניינו שלוש שנים מיום צאתו מבית הכלא; פסילה על תנאי; וקנס.

4. המבוקש ערער על הכרעת הדין וגזר הדין לבית המשפט המחויז. באשר להכרעת הדין, טען המבוקש כי הורשע מכוח חזקת הבעלות למراتות שזו לא הופיעה בכתב האישום. עוד טען כי על חזקה זו העבירה ביקורת מלומדים רבים, כיוון שהוא מביאה להרשות חפים מפשע, וסותרת את התכלית האובייקטיבית של המשפט הפלילי. עוד טען כי

החזקת מחיצת סתרה בריאות פוזיטיביות, וכך יש להשתמש בה על דרך ה指挥, ואילו בעניינו היא הייתה המצד היחיד להרשותה. עוד ציין שהbia ראות לעניין מבצע העבירה בפועל, והיה על המשיבה לאתרו. עוד טען המבקש כי כיוון שאין הנגה או הממונה על הרכב לא היה מקום לבדוק את דמו ללא הסכמתו. עוד טען כי היה חסר הכרה לאחר התאונה, וכן אין מקום להרשייע גם בעבורות עזיבת מקום התאונה, אי מסירת פרטיהם ואי הגשת עדזרה, וביקש לזכותו. לחילופין, טען המבקש כי יש להפחית את העונש שהושת עלי מושמעותית לנוכח נסיבותיו האישיות הקשות שלא קיבלו משקל מספק.

5. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של המבקש על שני חלקיו. באשר להכרעת הדיון, נקבע בית המשפט המחוזי כי המבקש לא מסר את פרטי הנגה הלאורי, למעט מסירת שם פלוני, והוא יכול לעשות יותר, כיוון שטען שאותו הנגה הוא חבר של אחיו. עוד נקבע שהמבקש התחייב במסגרת הדעתו להביא את הנגה למשטרה או את פרטי המלאים, ולא עשה כן. בית המשפט המחוזי נקבע שהחזקת הבעלות היא מבחןת הכרה, כדי למנוע את המצב בו עבירות תעבורה נותרת بلا אחרים לה, ותחולתה על כל עבירות תעבורה, לפי הפקודה או תקנותיה. עוד ציין בית המשפט המחוזי כי אף כי בפרשה אחת (ע"פ 06/2018 הייב נ' מדינת ישראל (2007.1.22) (להלן: עניין הייב)) בית המשפט העליון סבר כי יש מקום לבחון את היקף ותחולת החזקה לאור חוקי היסוד, למעשה הוא שב ואישר מספר פעמים (כפי שנעשה לעניין הייב) את חזקת הבעלות והרצינאל בסיסה. בית המשפט המחוזי נקבע כי אם המבקש לא היה הנגה, לא היה צריך לברוח, וכן כי הטלפון הניד שלו נמצא מתחת למושב הנגה. עובדות אלה, יחד עם החזקה, והימנעות ממשירת פרטי הנגה הלאורי, מלמדים כי הנג ברכב. באשר לגור הדין, נקבע כי העונש אינו חריג ממתחם העונש הרואוי וממדיניות הענישה הנוגנת ואין מקום להתערב בו.

הבקשה

6. הבקשה מופנית כלפי הכרעת הדיון וגזר הדיון. באשר להכרעת הדיון, לטענת המבקש על בית המשפט, ולא על המחוקק – כפי שקבע בית המשפט המחוזי לטענותו, למלא את הלקונה שקיים בסעיף 27 בפקודת התעבורה. באשר לעניינו הפרטני טען כי די בכך לשמור שם של אדם, ואין מקום לבקש ממנו להביא ראיות נוספות לעניין אותו אדם שנגה ברכב. בכך, לטענתו תכלית חקירת המשטרה נפגעה, ויש לקבוע כי היעדר חקירת המשטרה פוגעת בחזקת הבעלות ומעבירה את גנטול חזקה לכטפי התביעה. לעניין העונש, טען המבקש כי בית המשפט המחוזי נקבע כי העונש אינו חריג ממתחם העונש ההולם, כיוון שנקבע בחופף עם המאסר על תנאי, ורק אחר כך תיקן את עצמו, לא במעמד הצדדים, וכי העונש הופעל במצבו, ויש לבטל תיקון זה שאינו מתישב עם הגינוי של פסק הדיון. לחילופין, טען המבקש כי היה מקום לקבוע בגזר הדין שהרשות מתוקף חזקת הבעלות יש בה כדי להקל על המתחם, כיוון שהוא חלק מהנסיבות הקשורות ביצוע העבירה.

7. יחד עם הבקשה, ולמרות שבית המשפט המחוזי לא עיכב את ביצוע גזר הדין והמבקש החל ביצועו, הגיע המבקש בקשה לעיקוב ביצוע העונש. בנסיבות העניין, דחיתתי ביום 29.4.2014 את הבקשה לעיקוב ביצוע העונש.

הכרעה

8. אין בידי להיעתר לבקשה למתן רשות ערעור. הלהה היא, כי אין מעניקים רשות לעערור שני, אלא אם כן המקהלה סוגיה או טענה עלת חשיבות כללית, משפטית או ציבורית, החורגת מעניינים הפרטני של הצדדים (ר"ע 82/103 חנוך חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982)), או אם ישנם שיקולי צדק ייחודיים

בנסיבות המקרה (רע"פ 5066/09 אוחין נ' מדינת ישראל (22.4.2010)).

9. הרשות המבוקש לא בוססה ארך ורך על חזקת הבעלות. מפסק הדין של בית משפט השלום עולה כי היו מספר ראיות נסיבתיות שהצביעו על כך שהוא נוהג ברכבו. מעבר לדברים אלה, ההלכה באשר לחזקת הבעלות נדונה בבית משפט זה בעניין היב ואושרה בה גם אחרת (רע"פ 1185/11 ממדוח נ' מדינת ישראל (1.3.2011) (להלן: עניין ממדוח); רע"פ 9/11 צמח נ' מדינת ישראל (11.4.2011); רע"פ 9652/11 לוי נ' מדינת ישראל (24.1.2012); רע"פ 13/669 צביביק נ' מדינת ישראל (18.2.2013)). לא מצאת סיבה לשנות מהלכה זו בעניינו של המבוקש. כפי שהשופט א' רובינשטיין הטיעים בעניין ממדוח (ולא בית המשפט המחויז בעניינו כאן כפי שטען המבוקש), נוכח לשונו הברורה של המחוקק בסעיף 27 בפקודת התעבורה, שינוי בה מונח לפתחם, ולא לפתחם של בתיה המשפט. בנסיבות הפרטניות של המבוקש, הרי שהbettich למסור את פרטיו של הנוהג ולא עשה כן, היו בידיו הכלים להציג על זהותו, והוא בחר שלא לעשותות כן. מכאן שלא עמד בנטול לסתור את החזקה. באשר לעניין היב והאפשרות להשליך ממנו לעניינו של המבוקש, השופט (כתארו אז) ד' חסין ציין שם כי: "הרשותו של אדם בדיון פלילי, או מעין פלילי, אך משומש שייכש במציאות האדם שנוהג ברכב בעת ביצוע העבירה, אף במקרה בו יוכיח אותו אדם - באופן פוזיטיבי - שלא הוא עבר את העבירה, מביאה לתוצאה קשה של הרשות אדם בעלי שמותקינים בו היסוד העובדתי והיסודות הנפשי של העבירה, בגיןו לעקרונות היסוד של דיני העונשין". בעניינו, אין מדובר בכשלון במצבה האדם שנוהג ברכב, כיוון שהדבר היה בהישג ידו של המבוקש, כפי שעולה מהכרעת הדין, וכן המבוקש לא הוכיח פוזיטיבית כי לא עבר את העבירה.

10. אין מקום להורות גם על מתן רשות ערעור בטענת המבוקש ביחס לשגגה שנפלה בפסק דין של בית המשפט המחויז לעוני העונש. בית המשפט המחויז קבע כי "העונש שהוטל עליו, בגין מכלול העבירות בהן הורשע, 12 חודשים (טור הפעלת התנאי בחופף), אינו חריג ממתחם העונש הראו' וממדיניות הענישה הנוגגת" (עמ' 16, שורות 12-14 לפסק הדין). כאמור, המאסר על תנאי הופעל בעניינו של המבוקש במצבה, אלא שהבנתי אין בכך כדי לסייע לטענתו כי העונש חמור, אלא להיפך. אם עונש של 12 חודשים מאסר בגין מכלול העבירות בהן הורשע אינו עונש חריג ממתחם העונש ההולם, הרי שיששה חודשי מאסר אינם חריגים ממתחם זה, ודאי שלא לחומרה.

11. מעבר לדברים אלה, לעוני העונש אשוב ואצין, כי טענות באשר לחומרתו, אין מקומות עילה למתן רשות ערעור לפני בית משפט זה, אלא בנסיבות של סטייה ניכרת ממדייניות הענישה (ראו: רע"פ 1174/97 רפאל נ' מדינת ישראל (24.3.1997); רע"פ 7201/97 בשירי נ' היוזץ המשפטי לממשלה (11.12.1997); רע"פ 5504/08 פלוני נ' מדינת ישראל (27.7.2008)). המקרה לפניו אינו מגלת נסיבות כלשה, ואף המבוקש לא הביא פסיקה המוכיחה זאת.

.12. סוף דבר, הבקשה נדחתה.

ניתנה היום, כ"ז בסיוון התשע"ד (25.6.2014).